

Josep M. Boladeras Taché

ACOLLIDA LINGÜÍSTICA A LA UNIVERSITAT DE LLEIDA

Els estudiants cada vegada tenen més possibilitats de moure's d'un lloc a l'altre a realitzar els seus estudis, i això es nota clarament en l'augment d'estudiants no catalanoparlants que vénen a estudiar a la Universitat de Lleida. La mobilitat és un dels avantatges de l'ensenyament universitari actual.

Segons les dades que extraïem de la memòria del curs 2003/04 de l'Oficina de Relacions Internacionals de la UdL, durant aquest curs es van rebre 133 estudiants del programa Sòcrates/Erasmus (estudiants europeus), 31 estudiants del programa d'intercanvi de mobilitat amb diverses universitats llatinoamericanes (principalment de Mèxic) i 12 estudiants del programa SICUE/SÈNECA (sistema d'intercanvi entre centres universitaris d'Espanya). Aquests dos darrers programes tot just acaben de començar a funcionar (curs 2002/03 i curs 2000/01, respectivament). Aquest volum d'estudiants és també semblant en el cas dels que marxen de la UdL a estudiar a fora (129 del programa Sòcrates/Erasmus, 8 del programa de mobilitat amb l'Amèrica Llatina i 24 del programa SICUE/SÈNECA). Si tenim en compte les dades dels darrers anys, sembla que el volum d'estudiants d'aquí que van a fer estades a països europeus s'ha estancat una mica, mentre que l'estudiantat europeu i d'universitats llatinoamericanes que ve a la UdL ha augmentat espectacularment.

Si les universitats volen rebre estudiants de fora i fer que se sentin a gust a la universitat d'arribada, s'ha de coordinar l'acollida des de tots els enfocaments possibles: l'acollida lingüística n'és un més, però que entenem que és cabdal per a una bona integració a la nostra realitat.

D'uns anys ençà les universitats de parla catalana es troben que han de donar informació sobre l'ús de les llengües a la universitat als estudiants nouvinguts, cosa que a vegades pot ser contraproduent: com que els interessa rebre molts alumnes de fora, fet que s'entén perfectament perquè entre altres coses dóna prestigi a la universitat, acaben passant de puntetes sobre el tema de la llengua perquè no sigui un element dissuasiu per a aquests estudiants. Sovint el que passa és que es confon l'alumne, es dóna una informació esbiaixada que acaba generant un pitjor resultat. El que és lògic és que l'arribada d'estudiants no catalanoparlants no hauria de fer variar en cap àmbit l'ús habitual de les llengües a les diferents universitats d'acollida. I perquè això es compleixi, les universitats han de tindre una política lingüística clara en aquest sentit: s'han de facilitar les eines necessàries, tant als estudiants que vénen de fora com a tots els estaments de la comunitat universitària, perquè l'arribada d'aquests estudiants no provoqui situacions anòmales.

Un cop situat, a grans trets, el marc general de l'acollida a les universitats, ara mirarem de descriure com es desenvolupa l'acollida lingüística a la Universitat de Lleida. D'entrada hem de dir que l'acollida a la UdL es gestiona des de dos serveis: l'Oficina de Relacions Internacionals i el Servei de Llengua i Terminologia. Aquests serveis estan en constant coordinació a l'hora de dur a terme la planificació d'activitats. Creiem que aquest sistema és molt productiu perquè estem contínuament posant en comú el que és l'acollida en si amb el que significa l'acollida

lingüística, que com és obvi és el que més interessa al Servei de Llengua i Terminologia (i que hauria d'interessar a tota la comunitat universitària). Centrant-nos ja en la idiosincràsia de l'acollida lingüística a la Universitat de Lleida podem establir que: els estudiants reben informació sobre la llengua catalana *abans* d'arribar i participen en un seguit d'activitats lligades a l'aprenentatge de català que es realitzen *durant* la seua estada. En tots dos casos l'ORI i l'SLT treballem conjuntament perquè la informació/formació sigui l'adient.

Pel que fa a la informació que reben abans d'arribar, l'ORI envia als estudiants tota mena de dades relacionades amb l'estada que hauran de fer, entre les quals hi ha informació sobre la realitat sociolingüística que es trobaran a l'arribada i també sobre l'ús de les llengües de la docència a la UdL. L'ORI també els facilita l'adreça d'una pàgina web que els pot servir d'iniciació a la llengua catalana¹ alhora que els informa que quan arribin a la universitat de destinació podran aprendre català i podran comptar amb l'ajuda del Voluntariat Lingüístic.²

Quant a les actuacions que es realitzen per facilitar el coneixement de la llengua catalana i de la realitat sociolingüística durant la seua estada tenim:

- Setmana d'acollida de l'estudiantat no catalanoparlant (setembre i febrer de cada curs)
 - Curs intensiu de català (15 hores).
- Cursos de català³
 - Nivell bàsic de llengua catalana (45 hores).
 - Nivell bàsic de llengua catalana (a través del Centre d'Autoaprenentatge de Llengua, 60 hores).
- Activitats del Voluntariat Lingüístic
 - Assignació d'un voluntari lingüístic per a cada 2 o 3 estudiants no catalanoparlants perquè els faci de guia en la seua estada a la UdL i perquè els informi de la realitat sociolingüística.
 - Sortides culturals.
 - Activitats relacionades amb les festes i tradicions catalanes.
- Borsa d'Intercanvi Lingüístic
 - Es formen parelles lingüístiques perquè els estudiants de fora puguin practicar català i els estudiants d'aquí conversin en altres llengües.⁴

A banda d'aquestes activitats és interessant dir que abans que els estudiants marxin als seus llocs d'origen, intentem recollir les seues experiències com a aprenents de la llengua catalana i les fem públiques a través de la pàgina web del Servei. Creiem que això pot generar un clima positiu per als estudiants de fora que tinguin la intenció de vindre a estudiar a la Universitat de Lleida. En

aquest sentit també és molt important que els estudiants que marxen ho facin amb una bona impressió de la universitat que els ha acollit: el boca a orella és la millor promoció per captar futurs estudiants.

Per acabar voldria cridar l'atenció sobre un fet que ens hauria de fer reflexionar: bàsicament adrecem l'acollida lingüística a aquells estudiants que tenim *controlats* (vénen a partir d'uns programes concrets), i no tenim en compte que hi ha molts estudiants no catalanoparlants (tant de la resta de l'Estat espanyol com d'altres països) que no vénen a estudiar a partir d'aquests programes. A més, justament aquests darrers estudiants són els que fan les estades més llargues i, per tant, són els que des del punt de vista de la llengua catalana ens interessa més que s'integrin. Des del Servei de Llengua i Terminologia de la Universitat de Lleida ja estem treballant per resoldre aquesta situació i fer que la informació arribi també a aquestes persones.

JOSEP M. BOLADERAS TACHÉ

Coordinador
del Voluntariat Lingüístic

Servei de Llengua
i Terminologia de la
Universitat de Lleida

Notes

1. Les universitats catalanes i la Generalitat de Catalunya han creat una web que agrupa diversos recursos per aprendre català: <http://www.intercat.gencat.es>.
2. El Voluntariat Lingüístic el formen membres de la comunitat universitària que volen que els estudiants de fora s'integrin com més aviat millor a la universitat d'arribada i a la nova ciutat. Actualment hi ha 40 voluntaris actius.
3. Durant el curs 2003/04 van seguir el curs de Nivell bàsic de llengua catalana: 35 estudiants del programa Sòcrates/Erasmus, 21 estudiants procedents dels programes de mobilitat (Mèxic) i 6 estudiants del programa SICUE/SÈNECA. A través del Centre d'Autoaprenentatge de Llengua van fer el Nivell bàsic de llengua catalana: 4 estudiants del programa Sòcrates/Erasmus, 1 estudiant procedent dels programes de mobilitat (Mèxic) i 3 estudiants del programa SICUE/SÈNECA. Tots aquests cursos són gratuïts per a aquests estudiants, gràcies a les subvencions que aporta l'Oficina de Relacions Internacionals de la Universitat de Lleida.
4. La Setmana d'acollida la coordina l'ORI, mentre que els cursos de català, el Voluntariat Lingüístic i la Borsa d'Intercanvi Lingüístic es gestionen des del Servei de Llengua i Terminologia.